

Intensiv Neurologisk Rehabiliteringsafsnit

Til patienter og pårørende

patienten først OUH

VELKOMMEN TIL INTENSIV NEUROLOGISK REHABILITERING (I-NR)

Intensiv Neurologisk Rehabiliteringsafsnit

Din pårørende har fået en skade på hjernen. Derfor har din pårørende nu brug for intensiv neurologisk rehabilitering.

Rehabilitering betyder genoptræning.

Genoptræning for at genvinde tabte fysiske og psykiske evner, og få den bedst mulige glæde ved livet. Intensiv Neurologisk Rehabilitering bliver i daglig tale kaldt I-NR. Patienter indlagt på I-NR har stamafdeling på Neurologisk Rehabiliteringsafsnit kaldt NR.

Personalet du vil møde på I-NR

Der vil være et team omkring din pårørende, som består af sygeplejersker, SOSU-assisterter og læger samt neurologer, fysioterapeuter og ergoterapeuter fra NR. Ved behov for anden hjælp kan du f.eks. møde en talepædagog og neuropsykolog. Alle I-NR-patienter får en kontaktlæge og et plejeteam på ca. 15 plejepersonaler, hvoraf en er primær kontaktperson. Personalet i teamet varetager plejen og behandlingen, og de er ved patienten på skift hele døgnet

Vi har fokus på genoptræning

At støtte din pårørende til igen at kunne trække vejret uden hjælp af respirator. At støtte din pårørende til at genvinde sine funktioner så vidt muligt, herunder følelsesliv, opførsel, hukommelse, fornuft og fysisk aktivitet.

Sådan virker neurorehabilitering

Selv efter en alvorlig hjerneskade er det muligt, at genvinde mange af sine tidligere evner. Hjernen har en vis evne til at komme sig efter en svær skade. Ny forskning tyder på, at de hjerneceller som overlever, kan danne nye forbindelser til hinanden.

Derfor er det muligt at genoptræne mange fysiske og mentale funktioner. Træning er mange ting. Træning er det at kunne bøje og strække en arm, men træning er også daglige opgaver som fx at børste tænder. I de fleste tilfælde sker der ved træning store fremskridt hos patienten. I nogle tilfælde er skaderne på hjernen desværre så store, at patienten ikke kan blive bedre. Neurorehabilitering er en langsom proces, som kan strække sig over flere år. Nogle gange er det svært at se at genoptræningen virker, når man er midt i det.

Intensiv Neurologisk Rehabiliteringsafsnit

Det er normalt, at patienter en gang imellem går lidt tilbage i genoptræningen, for så at gå fremad igen (to skridt frem og et tilbage).

FØLGEVIRKNINGER EFTER EN AKUT HJERNESKADE

Efter en hjerneskade kan der være:

- Fysiske lammelser på forskellige dele af kroppen, alt efter hvor hjernen er skadet. Ofte ses lammelser af ansigt, øjne, arme og ben. Men også lammelser af fx hoved og svælg der kan føre til manglende kontrol over hovedet og vanskeligheder med at synke.
- Balanceforstyrrelser.
- Styringsbesvær - besvær med at styre arme og ben.
- Stivhed i musklerne (spasticitet).
- Kramper (epilepsi).
- Taleproblemer, hvor talecentret kan være ramt, og så kan det være svært at finde ordene, at forstå, snakke og regne.
- Nedsat eller ændret følesans.
- Ændret basal fysisk funktion i forhold til at spise, vandladning og afføring.

Stress

Efter en hjerneskade fungerer hjernen ikke så godt, som den plejer. Det kan være svært at træffe valg eller tage stilling til noget. Ganske almindelige ting som at komme i bad og få tøjet på i den rigtige rækkefølge kan give stress. Stress kan vise sig ved, at jeres pårørende bliver forvirret, snakkende, konfus eller siger fra. Hvis der ikke er rigtig kontakt til jeres pårørende, kan stress bl.a. ses ved at jeres pårørende sveder mere, har spændinger i kroppen eller højt blodtryk og puls.

DAGLIGDAGEN PÅ I-NR

Dagligdagen på I-NR er bygget op, så den ligner jeres pårørendes dag mest muligt. Det specielle her er, at alt det, der foregår omkring jeres pårørende skal ses som en del af træningen.

Ro og aktivitet

Hos mennesker med en hjerneskade, har hjernen brug for meget ro for at komme sig. Derfor starter vi langsomt op for ikke at stresse hjernen. Der vil stille og roligt blive lagt mere aktivitet på i løbet af dagen, efterhånden som jeres pårørende kommer sig.

Intensiv Neurologisk Rehabiliteringsafsnit

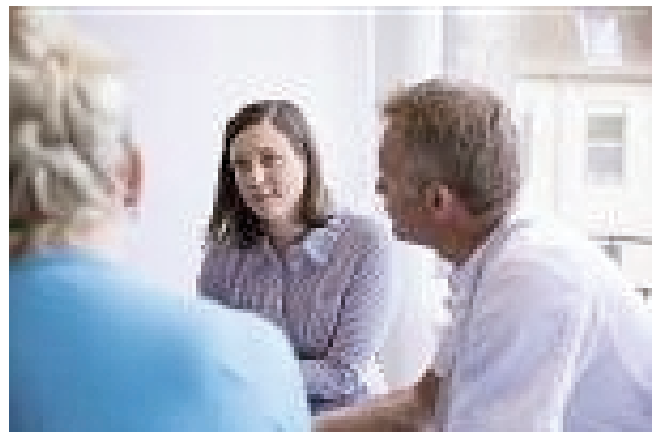
Besøg

Der tilstræbes generelt ro på stuen, og vi henstiller til korte besøg. Besøg bør kun være de allernærmeste i starten. 1-2 personer ad gangen er passende. I må gerne besøge jeres pårørende flere gange over nogle timer, så længe der er pauser imellem. Tal gerne med personalet på stuen om, hvordan I bedst kan planlægge jeres besøg.

Stuegang er som regel i dagtid, hvor jeres pårørende og I selv vil blive informeret om, hvordan det går lige nu. En gang om ugen aftaler teamet, som er omkring jeres pårørende, status og plan for den næste tid.

Der planlægges en samtale inden for de første dage på I-NR. Her mødes teamet med patienten, og hvis muligt, de nærmeste pårørende for at lægge en plan for forløbet. Et sådant møde tilbydes typisk 2 til 3 gange i løbet af en indlæggelse på I-NR.

Alt er træning

Alt, der foregår omkring patienten, er træning:

- At blive vasket
- At få en børste i håret
- At blive flyttet fra stol til seng
- At ligge i forskellige stillinger i seng
- At sidde i en stol o.s.v.

Træningen består desuden i individuel fysioterapi, ergoterapi og pleje. Ønsker I at se, hvordan det går med træningen, kan dette aftales med personalet.

I den tidlige fase efter en hjerneskade er det ofte de kendte ting og situationer, som bruges i træningen. Det kan være måden at ligge på i sengen, rækkefølgen tingene foregår på i forhold til personlig pleje, brug af egne toiletsager eller kendte ting omkring sig.

Intensiv Neurologisk Rehabiliteringsafsnit

At guide

En vigtig del af træningen er at guide patienten. At guide er at føre og bevæge patientens krop uden samtidig at snakke, så sanseorganerne stimuleres. På den måde øges opmærksomhed, koncentration og evnen til at planlægge. I takt med, at hjernen genvinder sin funktion, trænes sanserne til at arbejde sammen. På den måde stilles der krav til hjernen om at bearbejde sanseindtrykkene og få idéer til selv at løse opgaverne i hverdagen. Guidning bruges til at fremme den normale måde at bevæge sig på.

Træning af lammelser

Lammelser betyder, at bevægeligheden i kroppen er begrænset eller helt mangler. Forskellige stillinger i hvile er en væsentlig del af behandlingen. Det kan være svært for patienten at mærke sin krop og fornemme omgivelserne, derfor ligger patienterne oftest tæt omsluttet af puder for på den måde at styrke kropsbevidstheden. Når patienten har nedsat kropsbevidsthed, kan det vise sig ved:

- muskelspænding
- åndenød
- svedudbrud
- uro
- stigende blodtryk og puls

At kunne spise selv

Efter en hjerneskade er evnen til at kunne synke ofte påvirket. Der er derfor stor risiko for at få noget i den gale hals. Det kan give risiko for at få en lungebetændelse. Din pårørende må ikke få noget at spise og drikke, før vi har undersøgt om han/hun kan synke. Der vil dagligt komme en ergoterapeut for at træne og vurdere din pårørendes evne til at synke. For at din pårørende kan få den rigtige ernæring, vil det næsten altid være nødvendigt at give flydende mad gennem en sonde. Sonden lægges gennem næsen og ned i maven.

Intensiv Neurologisk Rehabiliteringsafsnit

FREMTIDEN

Det er ikke muligt at forudsige det endelige resultat af neurologisk rehabilitering. Det er desuden meget individuelt, hvor langt en patient kan nå. Patienter med en hjerneskade kan selv efter et langt forløb med genoptræning have nogle forskellige vanskeligheder. Det kan være problemer med følelserne, hukommelsen, koncentrationen eller talebesvær. Hvis du skulle have spørgsmål til behandlingen, er du altid velkommen til at spørge plejepersonalet.

HVORDAN KAN DU HJÆLPE?

Du kan hjælpe ved at skabe ro, så din pårørende kan komme sig. Du kan hjælpe ved at være med til at skabe et kendt miljø. Det kan fx være ved at tage nogle kendte ting med. Det kan være fotos af familien, børns tegninger, eller en ting du ved din pårørende er glad for. Tag også gerne din pårørendes egne toiletsager og tøj med. Vi kan dog ikke vaske privat tøj, så her vil det være en stor hjælp, hvis I kunne vaske det brugte tøj. Det kan også være at du/I har lyst til at være med til at udføre enkelte plejeopgaver. Plejeopgaverne kan bl.a. være at ordne negle, hår, smøre creme på hænder og fødder. Du vil oftest være den, der kender din pårørende bedst. Du ved måske, hvad der er vigtigst for din pårørende samt hvilke interesser han / hun har. Denne viden er meget værdifuld for personalet. Desuden er det vigtigt, at du støtter din pårørende med at holde motivationen for træningen og bevare håb om bedring.

AT VÆRE PÅRØRENDE

Pårørende har tidligere beskrevet, at når de har fået beskeden om ulykken eller sygdommen, har de oplevet angst, vrede og en følelse af uvirkelighed. De beskriver, at det er nogle lange svære timer eller dage, hvor de ikke ved, om deres kære vil overleve. Dernæst kommer angsten for, om deres kære vil vågne op igen - og for, om han eller hun vil kunne genkende sine nærmeste. Denne svære situation kan betyde, at du ikke fungerer eller reagerer, som du plejer. I en familie i krise kan der opstå så store problemer, at familien ikke kan tale sammen indbyrdes. Det kan være, at familien ikke opfatter situationen ens.

Intensiv Neurologisk Rehabiliteringsafsnit

Ved behov for støtte er I velkomne til at tale med personalet. I har også mulighed for at tale med en præst, der gerne står til rådighed. Det vil også være muligt løbende at tale med en læge, eller der kan arrangeres samtale mellem pårørende, plejepersonale, læge, fysio- og ergoterapeut. Har du brug for at tale med en psykolog skal det ske via din egen læge.

Inddragelse af pårørende i plejen

Der er mulighed for at du som pårørende kan inddrages i aktivitet omkring den indlagte.

Du kan have konkrete ønsker eller vi kan i samarbejde planlægge og beslutte hvilke interesse områder du kan varetage.

Vi har ikke forventninger om, at du som pårørende inddrages i pleje/aktivitet af den indlagte, men det er et tilbud som du er velkommen til at benytte dig af. Alt efter hvilke interesse- eller plejeområder du ønsker at dække, kan du selv vurdere hvor meget tid og hvor mange ressourcer du kan lægge i aktiviteten.

Sammen planlægger vi din inddragelse.

Eksempler på interesse- eller plejeområder pårørende kan varetage:

- Hudpleje
- Massage
- Valg af tøj, vask af tøj
- Mobilisering
- Barbering af skæg ved mand
- Hjælpe til ved lejring

Intensiv Neurologisk Rehabiliteringsafsnit

PRAKTISK INFO

Overnatning og måltider

Det vil i enkelte tilfælde være muligt at overnatte på sygehuset til en rimelig pris. Der findes et værelse til pårørende, som kan lejes, hvis du har behov for det, kan du henvende dig til den sygeplejerske, der er på stuen. Det er muligt at købe mad, så I kan spise i patient caféen på 3 sal, hvor der betales med mobilepay.

Pårørenderum

Lige udenfor afdelingen er der to pårønderum, hvor man kan være, hvis det ikke er muligt at være på stuen.

Mobiltelefon

Stil venligst din mobiltelefon på lydløs, når du er på besøg. Skal du snakke i telefon, bedes du gå ud af afdelingen.

Kontakt

Telefonnummer: 63 20 22 04. Som pårørende er du velkommen til at ringe til os hele døgnet.

VIL DU VIDE MERE

Du kan finde hjælp på Internettet:

www.hjernesagen.dk
www.hjerneskadeforeningen.dk
(Foreningen for senhjerneskedede børn og unge)
www.vfhj.dk (Videnscenter for hjerneskade)
www.neurocenter.dk (Regionshospitalet Hammel Neurocenter)